

Een vol stroomnet

De rol van de provincie bij de aanpak van netcongestie

8 oktober/ Een vol stroomnet / Commissievergadering RND

Opbouw presentatie

Inleiding netcongestie

Het rekenkameronderzoek

Rol provincie bij tegengaan netcongestie

Hoofdconclusie

Conclusies en aanbevelingen per spoor

Netcongestie in Flevoland

- Het stroomnet zit vol, ook in Flevoland
- Netcongestie steeds ernstiger:
 - Wachtlijst neemt toe
 - Mogelijk ook woningbouw geraakt
- Rol en aanpak provincie in ontwikkeling

Vertraagde verzwaring in 'FGU-regio', maar waarom?

De netcongestie van Nederland is het grootst in het gezamenlijke hoogspanningsnet van Flevoland, Gelderland en Utrecht.

[Jurgen Tiekstra](#) 13 juni 2025

Op een locatie ten westen van de A2, hier te zien op de foto, moet een cruciaal hoogspanningsstation komen.
- ANP

Het rekenkameronderzoek

- Provincievergelijkend onderzoek, inspirerende voorbeelden
- Dataverzameling: februari 2024 – mei 2025
- Interviews: provincies, gemeenten, netbeheerders, Rijk
- Bezoek energyboard
- Expertreview

Centrale onderzoeksvraag: Hoe geeft de provincie vorm en invulling aan haar rol bij het tegengaan van netcongestie?

Rol provincie

- Regie bij regionale energie-infrastructuur en versnellen van netuitbreidingen
- Verantwoordelijk voor bestuurlijke afstemming in de regio
- Bevoegdheden provincie beperkt: samenwerking met netbeheerders en medeoverheden essentieel
- Provincie-aanpak in drie sporen

Hoofdconclusie (I)

De provincie heeft haar rol bij het versnellen goed opgepakt. Bij andere sporen is er meer nodig.

De provincie heeft:

- Ingezet op versnellen netuitbreidingen (samenwerking, monitoring)
- Acties genomen om slimme oplossingen te stimuleren
- Een start gemaakt met integraal programmeren

Hoofdconclusie (II)

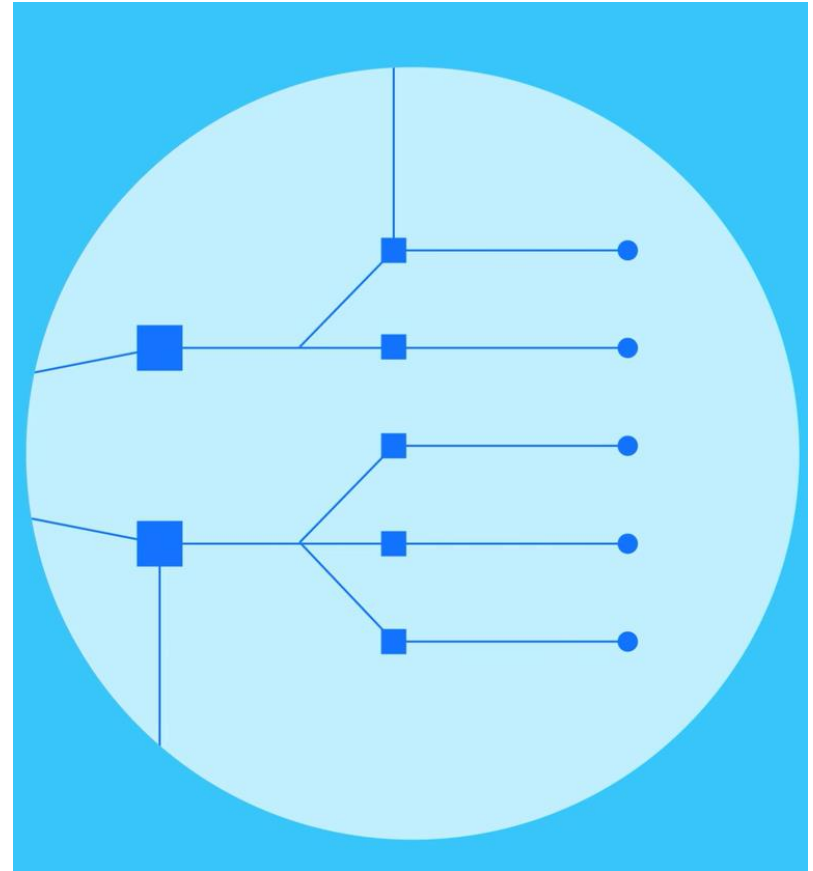
Aandachtspunten zijn:

- Verduidelijken en aanscherpen beleid slimme oplossingen
- Maken van voldoende heldere en concrete keuzes in het Energieperspectief
- Behouden en versterken van kennis in de eigen organisatie
- Ophalen van ervaringen bij gemeenten en deze delen met netbeheerders en Rijk

Sneller bouwen / toelichting

= Het versnellen van de realisatie van netuitbreidingen

- Provincies kunnen hieraan bijdragen door:
 - Ruimtelijke inpassing van netinfrastructuur
 - Het tijdig op het spoor komen en waar mogelijk beperken van vertragingen van projecten

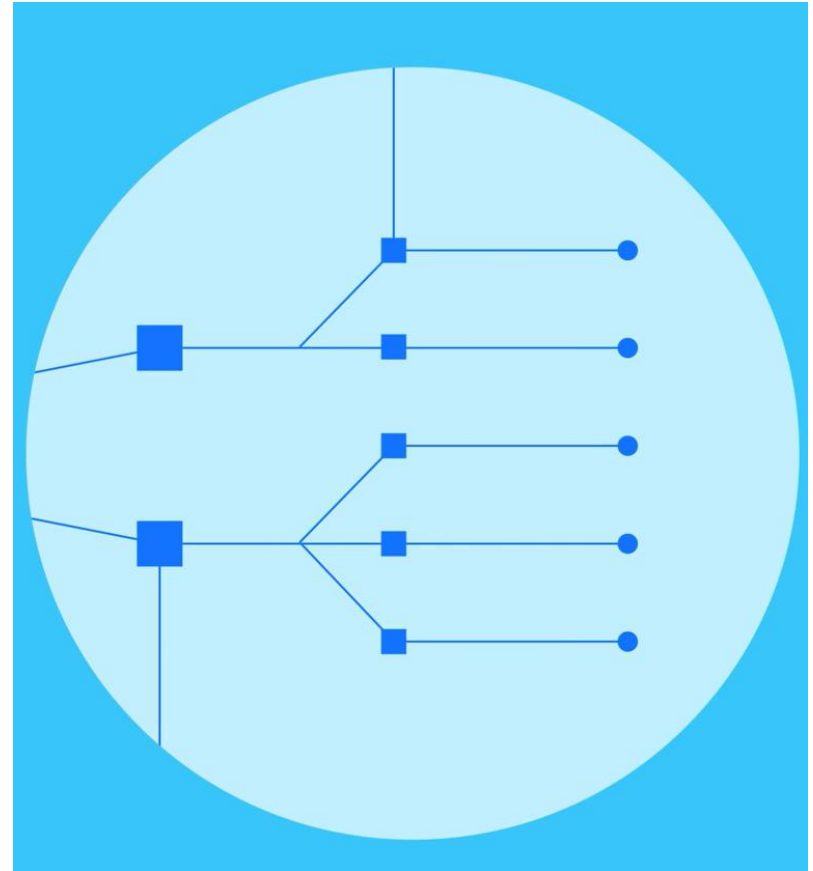

Sneller bouwen / conclusies

De provincie pakt een actieve rol om vertraging van projecten te voorkomen.

De provincie:

- Had tijd nodig om goede samenwerking op gang te krijgen
- Ondersteunt gemeenten, zorgt voor samenwerking
- Kan nog winst boeken door actiever grondbeleid, maar zet hierin al eerste stappen

Sneller bouwen / Aanbeveling 1

Maak duidelijk wanneer en hoe de provincie het bevoegd gezag kan en wil overnemen. Werk daarbij uit in omgevingsbeleid en energiebeleid wanneer er sprake is van een provinciaal belang rond netcongestie, en wat de provincie doet als dit belang niet doeltreffend door gemeenten kan worden behartigd.

Sneller bouwen / Aanbeveling 2

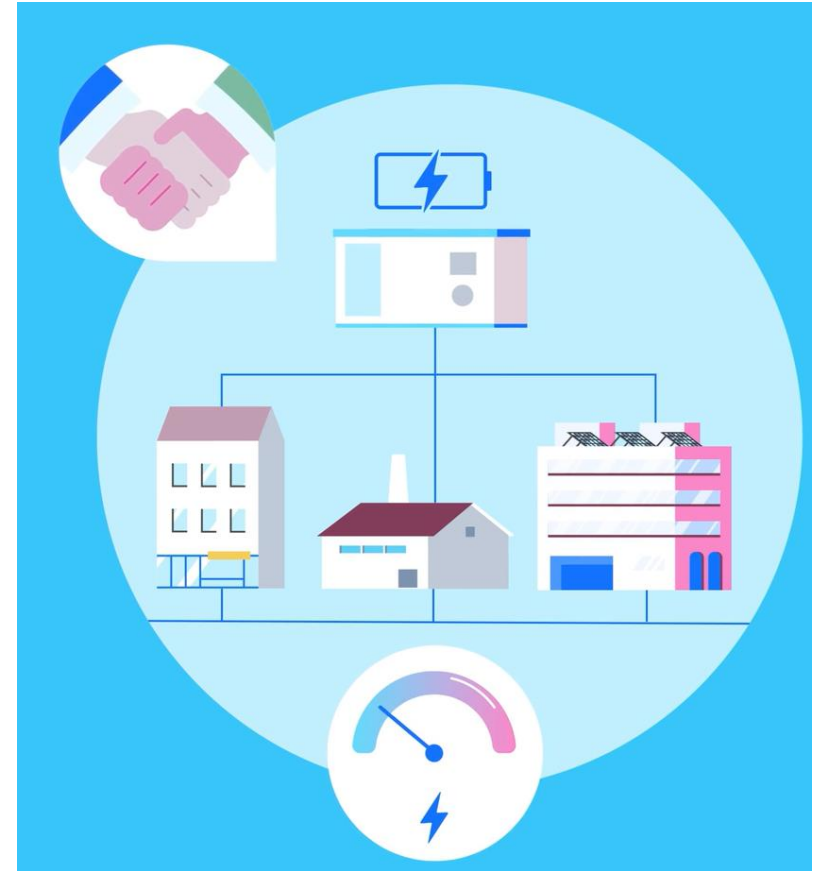
Overweeg de verdere inzet van verschillende vormen van grondbeleid voor het oplossen netcongestie en bespreek de uitkomsten daarvan met PS.

Slimme oplossingen / toelichting

Slimmer gebruiken van het net door:

- Elektriciteitsgebruik samen af te stemmen (energiehubs)
- Individueel elektriciteitsgebruik aanpassen

Slimme oplossingen komen langzaam van de grond

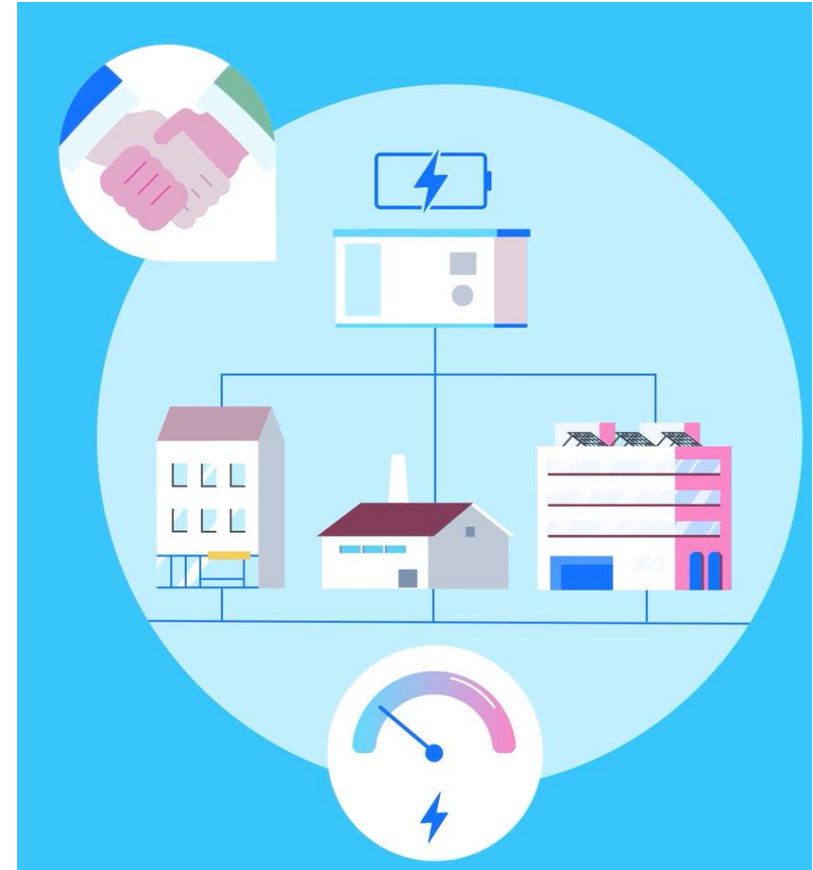

Slimme oplossingen / conclusies

De provincie wil slimme oplossingen stimuleren.

De provincie:

- Zet zich in om kennis te delen
- Geeft subsidie
- Loopt voorop met batterij-afwegingskader
- Kan haar doelen en samenhang tussen instrumenten scherper in beleid opnemen.
- Kan beter bijhouden wat knelpunten zijn bij energiehubs

Slimme oplossingen / Aanbeveling 3

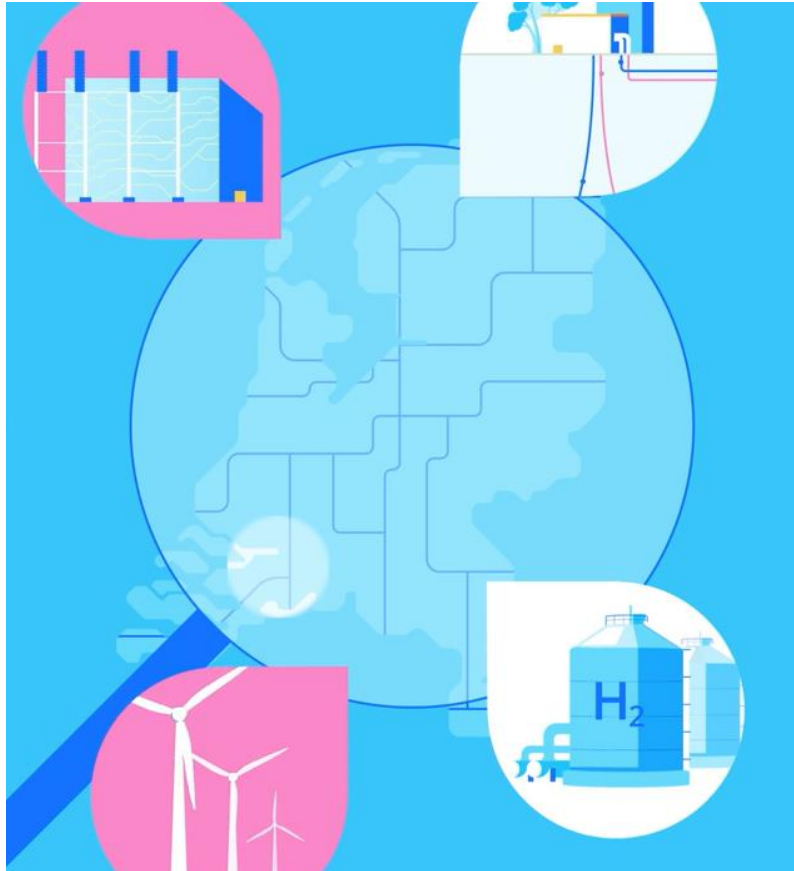
Maak de doelen gericht op slimme oplossingen concreet, en geef aan hoe de verschillende inspanningen en plannen samenhangen en bijdragen aan de realisatie van deze doelen.

Slimme oplossingen / Aanbeveling 4

Houd bij de monitoring van energiehubs bij wat in de praktijk goed werkt en wat knelpunten zijn bij het opzetten van energiehubs. Zie actief toe op wat de bijdrage van energiehubs is aan het verminderen van netcongestie.

Slimme oplossingen / Aanbeveling 5

Verken bij de uitvoering van het Actieplan Flevoland de mogelijkheid om netbewust bouwen verder te stimuleren via omgevingsbeleid, bijvoorbeeld via het inpassen van gebiedsmaatregelen in de leefomgeving.

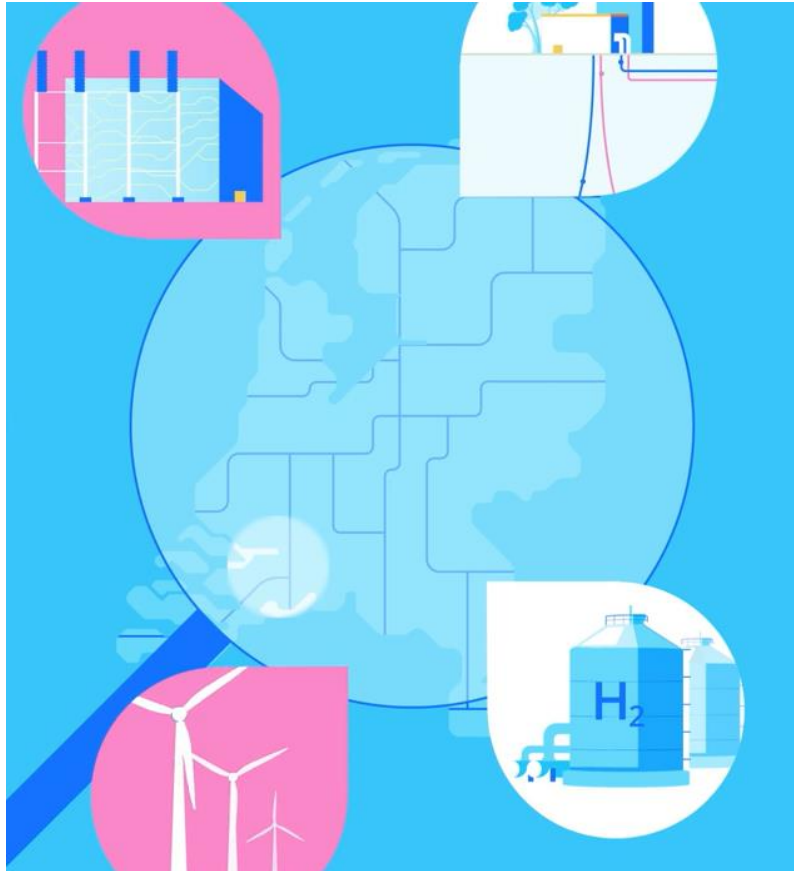

Integraal programmeren / toelichting

= het aanbrengen van samenhang tussen
ruimtelijke ontwikkelingen en energie-
infrastructuur

Gezamenlijk proces met medeoverheden
en netbeheerders

Belangrijkste producten: pMIEK, energievisie,
uitvoeringsprogramma

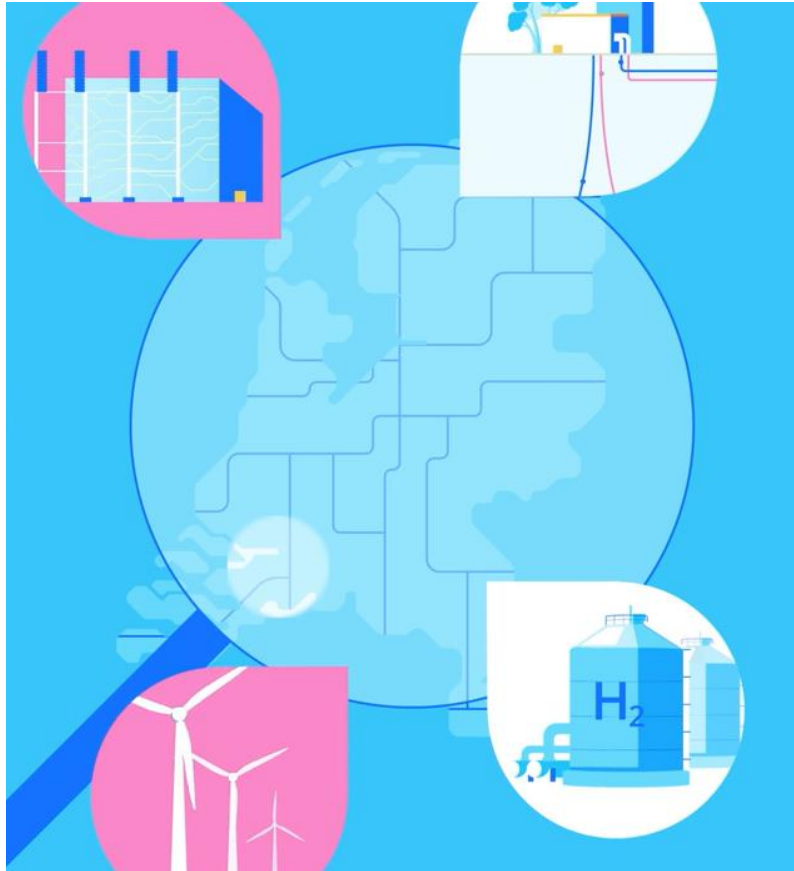

Integraal programmeren / conclusies

De provincie heeft het proces van integraal programmeren doorlopen. Dit deed zij minder uitvoerig dan andere provincies.

De provincie:

- Heeft een Energieperspectief opgesteld, deze bevat vooral abstracte principes
- Wil deze principes in de nieuwe omgevingsvisie verder invullen
- Kan proces, rolverdeling en resultaat helderder communiceren

Integraal programmeren / inspiratie

Borgen van energievisie in ruimtelijk beleid is in alle provincies nog een aandachtspunt.

- Reflectie experts: reserveer grond voor toekomstige netuitbreidingen

Integraal programmeren / Aanbeveling 6

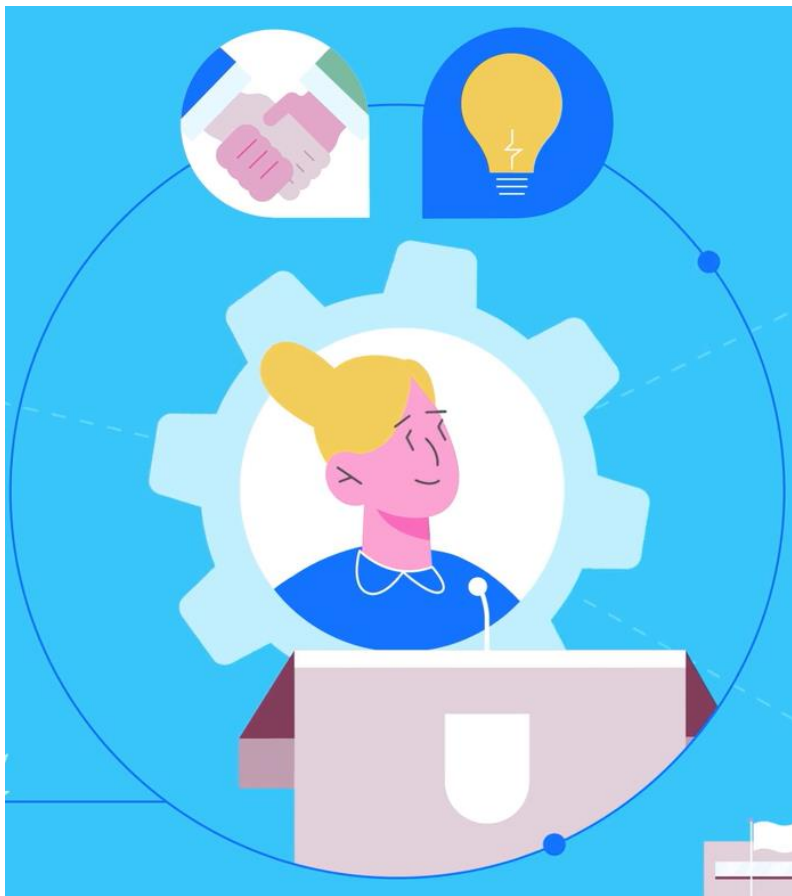
Werk het Energieperspectief nader uit met concrete keuzes die volgen uit de leidende principes en bespreek deze keuzes met PS.

Integraal programmeren / Aanbeveling 7

Betrek gemeenten en netbeheerders bij het verder vormgeven van de keuzes uit de energievisie en maak wederzijdse verwachtingen en rollen helder voor het verdere proces van het integraal programmeren.

Energyboard / toelichting

Energyboard / conclusies

Energyboard zorgt voor betere afstemming en gedeeld gevoel van urgentie

Wederzijds gesprek komt nog onvoldoende van de grond:

- Tijdige informatievoorziening, ook vanuit netbeheerders, blijft een aandachtspunt
- Urgentie van de situatie staat bestuurlijk gesprek over lange termijn in de weg

Energyboard / Aanbeveling 8

Zorg voor voldoende aandacht voor en scherpte in de belangrijkste bestuurlijke keuzes bij de agenda van de energyboard. Zie erop toe dat, waar relevant, de energyboard leidt tot concrete actiepunten voor de deelnemers.

Energyboard / Aanbeveling 9 (I)

Versterk de energyboard als platform voor het gecoördineerd leren uit de praktijk en het gesprek tussen betrokken bestuurders vanuit ruimte en energie:

- a. Neem als provincie een actieve rol in het ophalen en delen van ervaringen van gemeenten richting netbeheerders en Rijk.
- b. Zorg dat het ruimtelijke domein vertegenwoordigd is bij de energyboard, ook vanuit gemeenten. (...)

Energyboard / Aanbeveling 9 (II)

Versterk de energyboard als platform voor het gecoördineerd leren uit de praktijk en het gesprek tussen betrokken bestuurders vanuit ruimte en energie:

- c. Investeer verder in de samenwerking met netbeheerders. Besteed binnen de energyboard regelmatig aandacht aan wat gelijkwaardig samenwerken voor elke deelnemer betekent en wat ieder daarin nodig heeft. Blijf aandacht vragen voor de informatievoorziening vanuit netbeheerders en neem hierin ook de behoeften van gemeenten mee.
- d. Evalueer de samenwerking periodiek en kijk waar bijsturing nodig is.

Vragen?

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam
020-58 18 585
info@randstedelijke-rekenkamer.nl
www.randstedelijke-rekenkamer.nl